

“Zilverstad met historische allure”

Ambitiedocument Binnenstad Schoonhoven

identificatie

projectnummer:

193100.201508.98

projectleider:

ir. R.J.M.M. Schram

Planstatus

datum:

03-09-2018

status:

...

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1. Voorwoord	3
1.2. Doel ambitiedocument	4
1.3. Leeswijzer	4
2. Participatie en proces	5
3. De vijf ambities voor Schoonhoven	7
3.1. Ambitie 1: een waardevolle binnenstad	7
3.2. Ambitie 2: een leefbare binnenstad	10
3.3. Ambitie 3: een duurzame binnenstad	13
3.4. Ambitie 4: een ondernemende binnenstad	16
3.5. Ambitie 5: een bereikbare en toegankelijke binnenstad	19
4. Overige acties en ontwikkelingen	21
4.1. Overige acties	21
4.2. Ontwikkellocaties	21
4.3. En hoe verder?	23
5. Bijlagen	26
Bijlage 1: Verslag bijeenkomst 17 mei 2018	26
Bijlage 2: Acties bestemmingsplan met verbrede reikwijdte	26
Bijlage 3: Overige acties	26

1.1. Voorwoord

De binnenstad van Schoonhoven is een bijzondere plek. Ze vervult belangrijke rollen: nationaal als toeristische trekpleister, regionaal als verzorgingscentrum en lokaal als leefomgeving. Er spelen veel belangen. Dat betekent voor de komende jaren dat er ook veel opgaven liggen, op allerlei gebieden en op allerlei schaalniveaus. Voor een deel zijn deze bekend en wordt daar al rekening mee gehouden. Maar er zijn ook opgaven die nog niet bekend zijn. Wensen vanuit ondernemers of bewoners, die ideeën hebben hoe de binnenstad nog beter kan worden. In dit document is dit vertaald aan de hand van vijf ambities. De ambities zijn beschreven alsof ze al zijn uitgevoerd. Kortom: een ideaal toekomstbeeld.

De directe aanleiding is dat de gemeente Krimpenerwaard bezig is met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor de binnenstad. Een bijzonder bestemmingsplan, want het loopt vooruit op een grote wetswijziging. In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Deze wet heeft als doel om regels voor ruimtelijke ontwikkelingen te vereenvoudigen. Dat betekent dat gemeenten de mogelijkheid krijgen om sneller mee te kunnen werken aan initiatieven die in de markt spelen. Vooruitlopend daarop kunnen gemeenten experimenteren in zogenaamde bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte.

De gemeente Krimpenerwaard heeft er voor gekozen om voor de binnenstad van Schoonhoven een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte op te gaan stellen. Daarmee wil zij een plan maken dat de ruimte geeft aan ondernemers en inwoners om de ambities van Schoonhoven waar te maken. Dit document, waarin deze ambities geformuleerd worden, is daarvoor de eerste stap. Op 10 juli 2018 heeft de gemeenteraad besloten dat de culturele en fysieke positie van de binnenstad versterkt moet worden.

Luchtfoto binnenstad Schoonhoven (bron: Arcgis)

1.2. Doel ambitiedocument

Dit ambitiedocument geeft inzicht in de opgaven die de komende jaren spelen in Schoonhoven. Een deel van de opgaven voor de binnenstad is bekend. Een concrete opgave is bijvoorbeeld de herontwikkeling van de Spoorzone, dat de komende jaren een volwaardig onderdeel van de binnenstad wordt. En er zijn abstractere opgaven, zoals de wens tot verduurzaming en de behoefte aan zorg. Maar er zijn ook vragen. Hoe is de bevolking over 10 jaar opgebouwd? En wat zijn de wensen van de ondernemers in een veranderende economie? En wat bieden we aan toeristen die Schoonhoven de komende jaren bezoeken.

Juist door het formuleren van ambities komen deze opgaven in beeld. En is het mogelijk om daarop voorbereid te zijn. Enerzijds door het opstellen van een flexibel bestemmingsplan. En anderzijds door het uitvoeren van concrete acties. Zo is dit document ook opgesteld: er is een vijftal ambities geformuleerd. Aan deze ambities zijn acties gekoppeld. Een aantal acties zal worden opgenomen in regels van het nieuwe bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Voor enkele acties moet onderzoek gedaan worden naar de uitvoerbaarheid (zie hoofdstuk 4). Andere acties, die bijdragen aan het bereiken van de ambities, worden op andere manieren geagendeerd.

1.3. Leeswijzer

Participatieproces

De gemeente heeft dit ambitiedocument opgesteld in overleg met stakeholders. Er is een uitgebreid participatieproces doorlopen. Een beschrijving van het doorlopen participatieproces is opgenomen in hoofdstuk 2.

De ambities

In het participatieproces is veel informatie opgehaald. Er is gekozen om de informatie te inventariseren aan de hand van vijf hoofdambitie. Dit zijn:

- een waardevolle binnenstad;
- een leefbare binnenstad;
- een duurzame binnenstad;
- een ondernemende binnenstad;
- een bereikbare en toegankelijke binnenstad.

Deze ambities zijn in de hoofdstukken 3 uitgewerkt.

Omdat deze ambities veelomvattend zijn, zijn ook subambities benoemd. De gemeente wil niet bij ambities blijven, maar juist tot actie overgaan. Daarom geeft het document ook aan hoe deze ambities waargemaakt kunnen worden. Dat zijn enerzijds regels die opgenomen worden in het nieuwe bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Anderzijds zijn acties gedefinieerd die geagendeerd kunnen worden in de komende raadsperiode. Op deze manier worden de ambities heel concreet en uitvoerbaar gemaakt.

Ontwikkelingen

In de binnenstad speelt ook een aantal concrete ontwikkelingen, waaronder de ontwikkeling van de Spoorzone. Deze zijn beschreven in hoofdstuk 4.

2. Participatie en proces

Inleiding

In de binnenstad spelen veel belangen; het is een belangrijke plek voor economie, toerisme en ontspanning. Maar het is ook een woongebied. Met cultuurhistorische waarden. Gezien de soms tegenstrijdige belangen die spelen in de binnenstad is een heldere communicatie tussen alle stakeholders en een integrale belangenafweging van groot belang. Dat sluit ook aan bij de doelstelling van de Omgevingswet, waarbinnen participatie een grote rol krijgt toebedeeld.

Daaraan is invulling gegeven bij de totstandkoming van dit ambitiedocument. De projectgroep heeft gesproken met een groot aantal partijen. Dat zijn enerzijds beleidsambtenaren en partijen als de provincie, de waterschappen, de omgevingsdienst, de veiligheidsregio en de GGD. Maar ook is gesproken met de burgers, ondernemers en verschillende belangengroeperingen van Schoonhoven. Al deze gesprekken hebben geleid tot dit document en krijgen een vervolg in de benoemde acties. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de diverse afspraken.

Voorgeschiedenis

Het nadenken over de opgaven van Schoonhoven is niet nieuw. Feitelijk is dit ambitiedocument een vervolg op het kernbeleid, dat de gemeente Krimpenerwaard in 2017 heeft vastgesteld. Ook dit beleidsstuk is opgesteld in nauw overleg met de bewoners. Schoonhoven is tijdens deze kernavonden gekarakteriseerd als 'Zilverstad met Historische allure'. Daarbij zijn kenmerken als kleinschalig, authentiek en gemoedelijk benoemd. Het kernbeleid en deze uitgangspunten zijn gehanteerd als vertrekpunt van dit ambitiedocument.

De ambtelijke voorbereiding

Medio 2017 is het project Omgevingsplan Binnenstad Schoonhoven opgestart met een kick-off bijeenkomst op 20 december 2016. Tijdens deze bijeenkomst hebben ambtenaren van de gemeente, na een introductie op de Omgevingswet, het gebied bezocht en de opgaven doorgenomen. Vervolgens is gebrainstormd over de thema's die spelen in Schoonhoven. Met de opbrengst is de projectgroep aan de slag gegaan.

De feitelijke start heeft plaatsgevonden op 26 juni 2017. Tijdens deze werkbijeenkomst hebben de beleidsambtenaren in een pitch vanuit verschillende vakgebieden aangegeven welke opgaven er in Schoonhoven spelen. Naar aanleiding van deze bijeenkomsten is geconcludeerd dat de thema's te categoriseren zijn in een aantal hoofdthema's: woonstad, economie, duurzaamheid en mobiliteit.

Op 18 september 2017 heeft vervolgens een bijeenkomst plaatsgevonden waaraan ook de externe partners, te weten de Provincie Zuid-Holland, de Veiligheidsregio, de waterschappen, de omgevingsdienst en de GGD, deelgenomen hebben. Deze partijen hebben in een pitch vanuit hun perspectief gereageerd op deze thema's. Vervolgens is gediscussieerd over de thema's. Aan de hand van deze sessie zijn de thema's aangescherpt. Dit vormde de aanleiding om het gesprek met de belanghebbenden in Schoonhoven aan te gaan.

3. De vijf ambities voor Schoonhoven

7

3.1. Ambitie 1: een waardevolle binnenstad

Schoonhoven heeft een unieke binnenstad. In het kernenbeleid is Schoonhoven benoemd als 'Zilverstad met historische allure'. Vanwege de hoge cultuurhistorische waarde is de binnenstad aangewezen tot beschermd stadsgezicht, en een groot aantal panden als monument. Aan de stadsplattegrond is nog goed afleesbaar dat Schoonhoven is gebouwd als vestingstad, met stadsmuren, haven, poorten, stadswallen en bastions. Niet voor niets was de stad een belangrijk onderdeel van de Oude Hollandse Waterlinie.

Kernenbeleid

Al sinds de Middeleeuwen is Schoonhoven van belang voor de streek als centrum voor de handel. De ligging aan de Vlist en Lek en langs handelswegen maken dat een belangrijk deel van de bevolking afhankelijk was en is van de verkoop van goederen en andere zaken. De aantrekkelijkheid van de binnenstad en de actieve inzet van de middenstand zijn belangrijke voorwaarden voor behoud van karakter en economische vitaliteit.

De stad heeft een onderscheidende waarde als zilverstad, vanwege de Zilvervakschool en de zilverateliers. Het Zilvermuseum, het Springerpark en de Veerpoort zijn iconen voor Schoonhoven. Deze, en andere historische lagen die het verhaal van de stad en zijn omgeving vertellen zijn onderdeel van het bijzondere DNA.

Subambities

1. Ruimte voor zilver in de binnenstad.

Het zilver is onderdeel van het DNA en daarmee één van de belangrijkste waarden van Schoonhoven. Door de stad verspreid zitten diverse zilverateliers. Deze richten zich niet alleen op het maken van sieraden, maar ook op de verkoop en het geven van workshops etc.. Het 'zilver' krijgt binnen de toeristische zilver-as (zie kaart) alle ruimte om zich verder te ontplooiën.

Ligging toeristische zilver-as

2. Versterken historische structuren en karakteristieken

De stad is met een aantal historische structuren en karakteristieken, als beschermd stadsgezicht aangewezen. De historische structuren zijn goed herkenbaar en zorgen voor een aantrekkelijk historisch beeld. Door deze structuren, zoals de singel- en stadswallenstructuur, de verdwenen stadsmuren en -poorten en bastions, bij ontwikkelingen als uitgangspunt te nemen, wordt de kwaliteit en de beleefbaarheid van de historie als vestingstad versterkt. Datzelfde geldt voor de historische karakteristieken van gebouwen en terrassen, zoals kleur- en materiaalgebruik. Maar denk ook aan mogelijkheden in de stad met het aanlichten van panden, straten en met lichtfestivals een extra aantrekkelijkheid mee te geven, en recht te doen aan het historische karakter.

Het mogelijk maken van een passende bestemming van bestaande gebouwen zorgt voor behoud van het karakter en de afleesbaarheid van de ontwikkelingsgeschiedenis van de stad en zijn omgeving. Tegelijkertijd wordt voorzien in de behoefte dergelijke gebouwen te gebruiken voor verschillende doeleinden.

Hoe komen we daar?

Regels bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

- Meer mogelijkheden voor zilver-gelieerde functies, binnen de toeristische zilver-as;
- Als voorwaarden bij ontwikkelingen wordt het versterken van waardevolle structuren en het herbestemmen van bebouwing als kwaliteitseis opgenomen;
- Inzetten op het herbestemmen van (waardevolle) gebouwen door verruiming van regels ten aanzien van de gebruiksmogelijkheden van deze panden.

Overige acties

- Maak beleid en regels voor het aanlichten van de binnenstad, waarbij de iconen op een bijzondere manier ingezet kunnen worden voor de beleving van de stad;

- Het samenstellen van een kleurenwaaier, met kleuren die karakteristiek zijn voor Schoonhoven. Deze kleuren mogen gebruikt worden in de binnenstad (voor gebouwen, terrassen en de inrichting van de openbare ruimte) zodat een meer eenduidig beeld tot stand komt;
- Subsidie beleid verbreden om het cultureel erfgoed te behouden en te versterken;
- Betrek lokale deskundigen en enthousiaste burgers bij het benoemen van de cultuurhistorische waarden van Schoonhoven.

3.2. Ambitie 2: een leefbare binnenstad

Het centrum van Schoonhoven is een goede woonstad, geschikt voor alle leeftijden. Het voorzieningenniveau is goed voor jong en oud. Bovendien zijn er voldoende mogelijkheden voor ontmoeting en voor recreatie.

Subambities

1. *Een goed voorzieningenniveau*

Schoonhoven heeft voldoende voorzieningen. Dat geldt enerzijds voor de winkels en horeca. Maar er is ook ruimte voor maatschappelijke (zorg-)voorzieningen. Bijvoorbeeld kinderopvang, crèches, bibliotheek en zorgvoorzieningen. Schoonhoven kent voorzieningen op het gebied van gezondheidszorg. Een groot aantal hiervan concentreert zich rond de Oranjeplaats. Dit is dan ook een belangrijke plek in de stad. Dit biedt ook de mogelijkheid om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. De bestaande basisscholen blijven aanwezig in de binnenstad en worden mogelijk gecombineerd met andere (maatschappelijke) functies. Daardoor is de stad geschikt voor bewoners van alle leeftijden, want juist de mix is een kwaliteit.

2. *Een gezonde binnenstad*

Schoonhoven is een gezonde binnenstad. Er kan rustig gewoond worden, ook in de buurt van de provinciale weg. Er is voldoende groen aanwezig voor ontspanning. De voormalige singelstructuur is geschikt als wandelroute en er zijn recreatiemogelijkheden aan de Lek. De routes door het centrum en de verblijfsplekken bieden mogelijkheden voor ontmoeting, wat eenzaamheid tegen gaat.

Een belangrijke rol voor een gezonde binnenstad ligt ook bij het sportpark. Dit sportpark biedt de mogelijkheid aan bewoners voor beweging. Bovendien zijn sportverenigingen van belang voor de sociale binding. Een rol die de komende jaren alleen maar groter zal worden.

Bekend is dat de bodem in Schoonhoven in het verleden in meer of mindere mate vervuild is met loodwit. De gemeente informeert bewoners hoe hiermee om te gaan. Bovendien zijn er beperkingen gesteld aan bepaalde activiteiten waarbij grondverzet plaats vindt. Omdat bekend is waar wat kan, vormt de bodem geen belemmering voor ingrepen in de stad.

Om de gevolgen van de klimaatverandering te beperken is het behouden van groen, en dan met name bomen, van groot belang. De hoofdgroenstructuren, zoals de Singel, zijn versterkt. Waar mogelijk is in de openbare ruimte nieuw groen toegevoegd en is een verbinding over het water met de Vlist gerealiseerd.

3. *Hoge kwaliteit openbare ruimte*

Schoonhoven heeft vanwege haar historische karakter een hoge ruimtelijke kwaliteit. Dit draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de binnenstad als woonstad. De openbare ruimte is stimulerend om naar buiten te gaan en voor inwoners om elkaar te ontmoeten. Er is aanleiding om samen een route te lopen. Door toepassing van de juiste bestrating en het plaatsen van straatmeubilair, zoals bankjes, is de openbare ruimte ook toegankelijk voor minder validen en kinderwagens. En kunst in de openbare ruimte en extra evenementen in bijvoorbeeld de muziektent zorgen voor bijzondere ontmoetingen.

4. *Een sociaal veilige woonomgeving*

Schoonhoven is een veilige binnenstad. Door goede verlichting nodigt de openbare ruimte ook in de avonduren uit om naar buiten te gaan. Inwoners (en bezoekers) voelen zich veilig. Dat komt mede doordat de BOA (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) zichtbaar en bereikbaar is. Bovendien weten zij wie er binnen de gemeente verantwoordelijk is voor bijvoorbeeld de buitenruimte; klachten worden snel opgelost.

Impressie: verbeteren verblijfskwaliteit openbare ruimte

Impressie opwaardering belevingswaarde groen

Hoe komen we daar?

Regels bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

- Ruimte bieden aan maatschappelijke functies, al dan niet direct. Niet alleen bekende maatschappelijke functies moeten mogelijk zijn; ook functies die we nu niet kennen maar waar in de toekomst mogelijk behoefte aan is, kunnen worden gefaciliteerd.
- Functiemenging toestaan, maar wel randvoorwaarden opnemen zodat woon- en leefklimaat niet aangetast wordt;
- Aanlegvergunning opnemen voor bodemroerende activiteiten, zodat inwoners goed geïnformeerd zijn en minimaal in aanraking komen met eventuele vervuiling;
- In het bestemmingsplan regels opnemen voor bijzondere woonvormen om de stad aantrekkelijk te houden voor alle doelgroepen. Dat kunnen zorgwoningen zijn. Maar het kan ook gewenst zijn om grote woningen (onder voorwaarden) te splitsen;
- Regelen dat initiatieven bij voorkeur bijdragen aan een verbetering van de leefomgeving en in elk geval niet leiden tot een verslechtering. Bijvoorbeeld omdat een activiteit teveel geluidsoverlast produceert of omdat in een geluidzone wordt gebouwd. Het plan moet wel ruimte bieden om kleine verslechtingen, mits dat voor alle belanghebbenden acceptabel is, te compenseren.

Overige acties

- In de inrichting van de buitenruimte en op het sportterrein aanleidingen voor ontmoeting realiseren;
- Verlichting aan Lekdijk Oost, zodat het hier sociaal veilig wordt;
- Voorlichting over loodwitverontreiniging;
- Communiceren wie binnen de gemeente verantwoordelijk is voor beheer en onderhoud openbare ruimte, zodat klachten eerder bekend zijn;
- Meer aandacht voor veiligheid, bijvoorbeeld door een zichtbare en bereikbare 'BOA's'.

3.3. Ambitie 3: een duurzame binnenstad

Ambitie

De urgentie om op lokaal niveau bij te dragen aan een duurzame wereld wordt meer en meer gevoeld. Niet alleen door de politiek, maar ook door bedrijven, woningcorporaties en woningeigenaren. De gemeente heeft zich de ambitie gesteld om in 2050 een geheel duurzame gemeente te zijn (fossiele brandstofvrij, CO2 neutraal en vrij van restafval). In 2040 is de gemeente energieneutraal, en in 2030 is de CO2-uitstoot beperkt tot 50% ten opzichte van 2015. Rekening wordt gehouden met de gevolgen van klimaatverandering in de bebouwde omgeving en openbare ruimte, zodoende wateroverlast en hittestress te voorkomen.

Elke tijd heeft zijn uitdagingen gekend en Schoonhoven gevormd tot de stad die het nu is. Verduurzamen betekent een verrijking van de historische waarde en het karakter van de stad. Schoonhoven is dan ook een duurzame en klimaatadaptieve stad, waar ontwikkelingen en innovaties mogelijk zijn.

Subambities

1. Verduurzaming

De binnenstad van Schoonhoven wil af van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit betekent een aanpassing van de huidige bebouwde omgeving en de energievoorzieningen. Nieuwbouwplannen zijn energieneutraal gerealiseerd of aangesloten op een CO2-neutraal energienetwerk.

Aardgasvoorzieningen worden niet meer aangelegd en het aardgas in bestaande bouw is uit gefaseerd. Woningeigenaren hebben hun eigendom verduurzaamd, waarbij energielabel B voor 2030 de standaard is.

Er is ruimte voor alternatieve vormen van energieopwekking. Daarbij is rekening gehouden met het aardgasnetwerk dat tegen 2030 vervangen moet worden. Daar waar het niet mogelijk of efficiënt is om op locatieniveau te verduurzamen, bijvoorbeeld door de historische waarde van een pand, is de locatie aangesloten op een CO2-neutraal energienetwerk.

Verduurzaming is meegenomen in de omgevingsvergunning door bijvoorbeeld het verplicht stellen van circulaire materialen en klimaatcertificering. Ook zijn regels voor het afvoeren van afval verbeterd / aangescherpt.

Niet alleen de woningvoorraad is verduurzaamd, ook de openbare ruimte is hierin meegenomen. Bij aanleg of herinrichting van openbare gebieden, incl. waterwegen en wegen, wordt gewerkt met milieuvriendelijke en circulaire materialen. Daarnaast is geëxperimenteerd met materialen en functioneel aanbesteden. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid en geeft ondernemers en leveranciers een extra prikkel om te verduurzamen.

Bij een duurzame stad hoort eveneens een goed afvalbeheer, dat het mogelijk maakt de verschillende afvalstromen te hergebruiken. Dit betekent dat zowel voor woningen als voor horeca en bedrijven de meest duurzame en hoogwaardige vorm van afvalbeheer is toegepast.

Verduurzaming van het verkeer in de stad draagt bij aan reductie van broeikasgassen, niet alleen van CO2, maar ook van fijnstof. Mogelijkheden zijn benut om laadpalen te plaatsen en te experimenteren met nieuwe vormen van (openbaar) vervoer.

2. Klimaatadaptie

Het water in en om de binnenstad van Schoonhoven is een kwaliteit waar gebruik van wordt gemaakt. Niet alleen ten behoeve van vervoer over water (bevoorrading), maar ook door recreatie op en langs het water (op Lek, singels en stadsgracht).

De unieke binnenstad van Schoonhoven kent vele niet onderheide panden, die gevoelig zijn voor de bodemdaling. Bij hevige regenval zijn deze panden extra gevoelig voor wateroverlast. Minder bekend is dat er in de Binnenstad ook lager gelegen gedeelten zijn (ten westen van de Oude Singel). Door de temperatuurstijging wordt de kans op wateroverlast groter, zowel door hogere waterstanden maar ook door zwaardere regenbuien. Door extra opvang te creëren, verharding te beperken en water af te koppelen is de overlast beperkt. Dit beperkt zich niet alleen tot de openbare ruimte maar gaat ook over particuliere percelen. De eigenaren van laatstgenoemde percelen leveren een bijdrage door bijvoorbeeld blauw-groene daken en opvang van regenwater in de tuin of kruipruimte te realiseren.

Om de gevolgen van de klimaatverandering te beperken is het behouden van groen, en dan met name bomen, van groot belang. Daar waar mogelijk is groen uitgebreid op nieuwe plekken in de openbare ruimte, met nadruk op de versterking van de hoofd groenstructuren (bv de singel). Voor uitbreiding van vergroening is in Schoonhoven vooral ruimte bij de sportvelden, bij de singelstructuur en rondom het stadspark. Daar waar mogelijk (op platte daken van bebouwing die geen cultuurhistorische betekenis hebben) zijn groene daken gerealiseerd.

3. Innovatie en experimenten

De binnenstad van Schoonhoven biedt ruimte aan verdergaande, nog onbekende, innovatieve oplossingen. Te denken aan bodem- en waterenergie.

Veel initiatieven komen van bedrijven en (bewoners)collectieven. De gemeente biedt ruimte voor innovatie. Door deze ruimte te bieden hebben woningeigenaren en bedrijven de mogelijkheid om op hun eigen manier te verduurzamen.

4. Integraal afwegingskader

De binnenstad van Schoonhoven heeft een historisch karakter: het is aangewezen als beschermd stadsgezicht en er zijn veel monumenten. Maatregelen voor verduurzaming zijn goed ingepast, zonder afbreuk te doen aan het historische karakter. Voor het plaatsen van bijvoorbeeld zonnepanelen op daken is een goede integrale afweging gemaakt worden. Bedrijven zoals 'Groene Grachten' staan de gemeente, bedrijven en inwoners goed bij in het ontwikkelen van nieuwe oplossingen bij historische panden en in het beschermde stadsgezicht.

Impressie opwaardering kwaliteit en belevingswaarde groen.

Impressie innovatieve energieopwekking en inpassing afvalscheiding

Hoe komen we daar?

Regels bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

- De gemeentelijke duurzaamheidsambitie geldt als uitgangspunt bij nieuwbouw en de verduurzaming van bestaande bouw;
- Duurzaamheidseisen worden meegenomen in de omgevingsvergunning;
- Het bestemmingsplan geeft aan waar welke klimaatmaatregelen toegestaan zijn (bijvoorbeeld zonnepanelen en groene/blauwe daken), maar geeft ook ruimte om met een goede onderbouwing af te wijken van deze regels;
- Er wordt ruimte geboden voor alternatieve energiebronnen- en netwerken;
- Klimaatadaptatieve maatregelen, zoals waterberging, natuurcompensatie en tegengaan van verharding, zijn geformuleerd;
- Watercompenserende maatregelen zijn een voorwaarde voor nieuwe ontwikkeling;
- Er is ruimte voor innovatieve oplossingen.

Overige acties

- Initiatief nemen voor onderzoek/pilot naar mogelijke nieuwe energievoorzieningen (bv. geothermie, energie uit de Lek, biomassa). Hierbij wordt rekening gehouden met het te vervangen gasleidingennetwerk;
- Individuele en collectieve energieopwekking faciliteren (m.n. aan de rand van de stad zijn hier mogelijkheden voor), bijvoorbeeld door beleid en subsidie;
- In overleg treden met woningcorporaties voor verduurzaming bestaande bouw.
- Onderzoeken waar waterberging en vergroening mogelijk is;
- Zoeken naar waterbergingsmogelijkheden in openbare ruimte, zodat pieken opgevangen kunnen worden;
- Onderzoek waar vergroening in de openbare ruimte mogelijk is;
- Onderzoek waar de kwaliteit en de belevingswaarde van groen omhoog kan;
- Opstellen beleidslijn (circulaire) materialen in openbare ruimte;
- Afvalinzameling optimaliseren, zowel voor het milieueffect als het aanzien van de stad; en
- Onderzoek of bevoorrading anders kan (minder zwaar verkeer, elektrische vrachtwagens).

3.4. Ambitie 4: een ondernemende binnenstad

Ambitie

Schoonhoven is het commerciële hart van de gemeente. De economie richt zich op drie speerpunten, welke in lijn zijn met de opgestelde concept detailhandelsvisie, welke naar verwachting in december 2018 wordt vastgesteld.

Een gastvrije binnenstad

Schoonhoven is een belangrijke toeristische trekker. De bezoekers komen voor de sfeer en de entourage van de historische binnenstad, het zilver en de ligging aan het water. De ligging van Schoonhoven wordt steeds bekender als onderdeel van de oude Hollandse Waterlinie, samen met zusterstad Nieuwpoort, en de ligging nabij Kinderdijk. Door het voorzieningenaanbod, een prettig verblijfsklimaat en verschillende evenementen verblijven bezoekers langer in de binnenstad. Schoonhoven is een uitvalsbasis om andere steden en het landschap van de Krimpenerwaard te bezoeken.

Een regionaal winkelcentrum

Schoonhoven is van belang als winkel- en recreatiecentrum voor de regio. Daardoor heeft de stad relatief veel detailhandel en horeca. De ondernemers richten zich niet alleen op de regio, maar zeker ook op de bezoekers die Schoonhoven (recreatief) bezoeken, ook op zondag. Creatieve bedrijvigheid en horeca-activiteiten vinden met name binnen de toeristische zilver-as plaats. Doordat deze activiteiten zich in dit gebied concentreren zijn alle panden gevuld. Winkelactiviteiten vinden voornamelijk in de Lopikerstraat en op het Doelenplein plaats.

Werken in of nabij huis

Veel inwoners van Schoonhoven werken steeds meer vanuit huis. De vaak historische panden bieden daarvoor voldoende gelegenheid. Eenmanszaken en kleine ondernemingen met activiteiten die in een woongebied passen. Ook richten inwoners zich op het toerisme door het runnen van een bed & breakfast.

Subambities

1. *Slow toerism*

Bezoekers komen niet alleen voor het Zilvermuseum en de Haven naar Schoonhoven. De binnenstad heeft een divers aanbod aan winkels om te ontdekken. Toeristen lunchen of borrelen op één van de terrassen. Door verschillende evenementen en zondagsopenstelling leeft de binnenstad op alle dagen van de week. Bovendien is Schoonhoven een goede uitvalsbasis om andere steden en het landschap van de Krimpenerwaard te bezoeken. Bezoekers blijven daarom langer in Schoonhoven. Dat biedt extra kansen voor horeca: toeristen blijven eten en eventueel overnachten. In hotels, of in een bed&breakfast.

2. *Ruimte voor gezelligheid en beleving*

Schoonhoven is gezellig door de aanwezigheid van terrassen en evenementen in een cultuur historische binnenstad. De terrassen worden ingericht door de individuele ondernemers. Door goede afspraken te maken, blijft het beeld rustig en passen de terrassen in het historische beeld. Er is ook ruimte voor het organiseren van extra evenementen. Het komt de gezelligheid ten goede en draagt bij aan het langer verblijven in de binnenstad. Het water wordt optimaal gebruikt, bijvoorbeeld voor waterrecreatie, drijvende terrassen en pontons. De ontvangst vanaf het water wordt optimaal gefaciliteerd.

3. *Ruimte aan ondernemerschap*

Ondernemers krijgen ruimte en flexibiliteit om hun bedrijf te voeren én om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Hierdoor kan Schoonhoven haar rol als regiocentrum blijven vervullen. De gemeente hanteert daarom het 'ja, mits' in plaats van het 'nee, tenzij'-principe. Ondernemers nemen

hun verantwoordelijkheid. Zij zorgen er zelf voor dat hun activiteiten samengaan met de belangen van omwonenden. En zij werken samen om Schoonhoven op de kaart te houden.

Zondag zijn veel zaken in Schoonhoven geopend. Dat past binnen de cultuur van de stad. Zondag is een dag dat veel dagjesmensen op pad zijn. Iedere ondernemer in de binnenstad mag kiezen of hij of zij daarop inspeelt en open gaat.

4. *Ruimte voor nieuwe beleving*

Het onderscheid tussen detailhandel en horeca vervaagt op onderdelen. Winkels richten zich niet alleen op de verkoop van goederen; de ondernemer biedt extra service aan de klant. Een kopje koffie of glaasje wijn schenken bijvoorbeeld. Hetzelfde doen horecaondernemers die de wijn die ze schenken, ook te koop aanbieden. Dit wordt blurring genoemd. Door dit toe te staan bij horeca, detailhandel, maar ook bij maatschappelijke en bedrijfsfuncties, verbetert de beleving van de stad en wordt de verblijfsduur verhoogd. Dit draagt bij aan de attractiviteit, en daarmee de economische potentie, van de binnenstad.

5. *Werkgelegenheid door ruimte voor ZZP-ers en kleine zilverondernemers*

Hoewel de economische activiteiten zich concentreren in het centrumgebied, zijn de woongebieden ook belangrijk voor de economie. Beroepen en bedrijven aan huis groeien aan populariteit. Schoonhoven is gezien de strategische ligging een goede vestigingsplaats voor ZZP-ers. Dat betekent dat er behoefte is aan voorzieningen voor ZZP-ers, zoals seats to meet-concepten (). Bovendien is een historische stad inspirerend voor creatieve beroepen. Deze nieuwe vorm van economie vraagt ook om snel internet.

Impressie: terrassen in en op het water

Impressie: extra levendigheid

Hoe komen we daar?

Regels bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

- Verbrede gebruiksmogelijkheden aan de toeristische zilveras voor met name creatieve bedrijvigheid, blurring en horeca. Detailhandel wordt niet uitgesloten binnen de zilver-as. In de Koestraat en de Lange Weistraat worden de gebruiksmogelijkheden juist beperkt, met name omdat in deze straten vooral gewoond wordt. Dit draagt bij aan het realiseren van een compact centrum;
- Meer onderscheid gemaakt in verschillende horeca-categorieën. Daardoor is ruimte voor maatwerk en bijzondere concepten;
- Evenementenregeling uit de APV wordt opgenomen in het omgevingsplan;
- Een regeling om terrassen onder voorwaarden aansluitend aan, of in directe nabijheid van, een horecapand of een pand met blurring mogelijk te maken;
- Meewerken aan terrassen op en aan het water;
- Aan huis gebonden beroepen en bedrijven direct mogelijk maken;
- Bed & breakfast direct mogelijk maken tot een bepaalde omvang;
- Ruimte bieden voor nieuwe concepten zoals 'seats to meet';
- In het zomerseizoen worden pontons mogelijk gemaakt ten behoeve van terrassen en evenementen;
- Ligplaatsenregeling uit APV overnemen om aanlegmogelijkheden voor bootjes en kano's te faciliteren.

Overige acties

- Mogelijkheden onderzoeken voor uitbreiding aanlegplaatsen (steigers) aan de Lek;
- Rondom de stad worden camperplaatsen gerealiseerd;
- Verruimen van de zondagsopenstelling;
- Aanleg van snel internet.

3.5. Ambitie 5: een bereikbare en toegankelijke binnenstad

Ambitie

Schoonhoven is goed bereikbaar en toegankelijk voor alle modaliteiten. Parkeren is goed geregeld, maar niet altijd voor de deur beschikbaar. Op de Haven is de automobilist te gast. Buiten het centrum zijn parkeerterreinen aanwezig op een paar minuten loopafstand van het centrum.

De binnenstad van Schoonhoven is met name gericht op langzaam verkeer. Het centrum is ingericht als prettig verblijfsgebied. Voor voetgangers en fietsers zijn herkenbare routes en de juiste voorzieningen (bankjes, fietsenstallingen, parkeerplaatsen voor minder validen).

Subambities

1. *Een aantrekkelijk verblijfsgebied*

De binnenstad wordt een aantrekkelijk verblijfsgebied. Dat betekent dat de auto te gast is. Met name rondom de 'iconen' van de binnenstad, het gebied De Haven, is de inrichting hierop aangepast; de straat is herstraat tot één niveau, passend binnen het historische karakter, waarmee het verschil tussen rijbaan en stoep verdwijnt. Op de Haven kan niet meer geparkeerd worden, met uitzondering voor minder validen. Gezocht wordt naar innovatieve manieren van transport, bijvoorbeeld voor bevoorrading en voor pakketdiensten.

Fietsers en voetgangers, belangrijke modaliteiten in Schoonhoven, krijgen door deze maatregelen meer ruimte. Speciale aandacht is er voor minder validen; de binnenstad moet immers toegankelijk zijn voor iedereen.

2. *Ruimte voor parkeren*

Rondom de binnenstad liggen, met name aan de Lek, parkeerterreinen die beter dan voorheen gebruikt worden. Door o.a. het aanpassen van bebording, is gestuurd op het beter benutten van de aanwezige parkeerplaatsen voor met name bezoekers. Toezicht bij deze parkeerterreinen is aanwezig. Bezoekers die niet bekend zijn in Schoonhoven worden naar deze parkeerplaatsen geleid. Voor de bewoners blijft het mogelijk om te parkeren in de binnenstad.

3. *Bezoekers gastvrij ontvangen*

Een gastvrije ontvangst hangt samen met een goede routing. Vroeger was de entree van de stad aan de Lek: het vervoer over het water was toen gangbaar. Bezoekers worden nu ontvangen op de parkeerplaats aan de Lek. Via de Veerpoort worden ze in de stad verwelkomd. Binnen de stad zijn diverse aantrekkelijke wandelroutes aangegeven.

4. *Openbaar vervoer*

De binnenstad is met R-NET verbindingen (richting Capelle aan de IJssel, Gouda en Utrecht) de best bereikbare kern met het openbaar vervoer van onze gemeente. Een goede bereikbaarheid met openbaar vervoer zorgt voor minder auto's in de stad. Openbaar vervoer is essentieel en mag daarom niet minder worden. Doorgaand openbaar vervoer in de binnenstad is niet gewenst. Een verbinding over water met de waterbus is zeer gewenst.

Impressie herinrichting Stenen Brug

Hoe komen we daar?

Regels bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

- Parkeren wordt geregeld in het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte; de parkeerbehoefte bij een nieuwe ontwikkeling moet geborgd zijn;
- Extra mogelijkheden op parkeerterrein bij de Lek voor toeristische faciliteiten.

Overige acties

- De Haven wordt autoluw gemaakt. Het parkeren op de Stenen Brug, het hart van de stad, wordt ingeperkt, waardoor er meer ruimte komt voor verblijfsfuncties. Hoe dit exact gebeurt, wordt in overleg met bewoners, ondernemers en verschillende belangengroeperingen bepaald.
- Aantrekkelijke wandel- en fietsroutes realiseren. Gedacht wordt aan bijvoorbeeld een 'groen-blauwe' route en een cultuurhistorische route;
- Herkenbare en goede fietsparkeerplekken gerealiseerd op strategische locaties in de binnenstad;
- Mogelijkheden onderzoeken voor waterbus.
- Verlichting aanbrengen aan / bij Lekdijk Oost;
- Toezicht parkeerplaats (m.n. Dika terrein).
- Er is ruimte voor vraagafhankelijk openbaar vervoer en collectieve vervoersconcepten.
- Optimaliseren fietsverbindingen en realiseren snelle fietsroutes, zodat je sneller op de fiets in de stad bent dan met de auto.

4. Overige acties en ontwikkelingen

In voorgaande hoofdstukken zijn vijf verschillende ambities benoemd. Per ambitie is aangegeven welke onderdelen verwerkt worden in het op te stellen bestemmingsplan (met verbrede reikwijdte). Daarnaast wordt er een groot aantal maatregelen genoemd, die uitgevoerd kunnen worden, zonder dat daarvoor een nieuw bestemmingsplan nodig is. In dit hoofdstuk worden ook een aantal concrete ontwikkellocaties onderscheiden.

Hoe gaan we met al de genoemde acties en ontwikkelingslocaties om?

4.1. Overige acties

Voor alle acties wordt een interactieve werkwijze voorgestaan, waarbij de bevolking, de ondernemers en verschillende belangengroeperingen betrokken worden. Voor een compleet overzicht van deze acties wordt verwezen naar bijlagen 2 en 3.

Acties binnen de toeristische zilver-as

Op 10 juli 2018 heeft de gemeenteraad besloten dat de culturele en fysieke positie van de binnenstad versterkt moet worden met een 'integraal ontwikkelingsplan'. Een ontwikkelingsplan dat o.a. de 'overige acties' bevat voor de 'toeristische zilver-as'. Een ontwikkelingsplan dat een volgende stap richting realisatiefase is.

Het ontwikkelingsplan richt zich alleen op het gebied van de toeristische zilver-as. Voor deze as worden alle maatregelen integraal en gecoördineerd opgepakt en uitgevoerd. Ten behoeve van het ontwikkelingsplan wordt een bestuursopdracht opgesteld.

Acties buiten de toeristische zilver-as

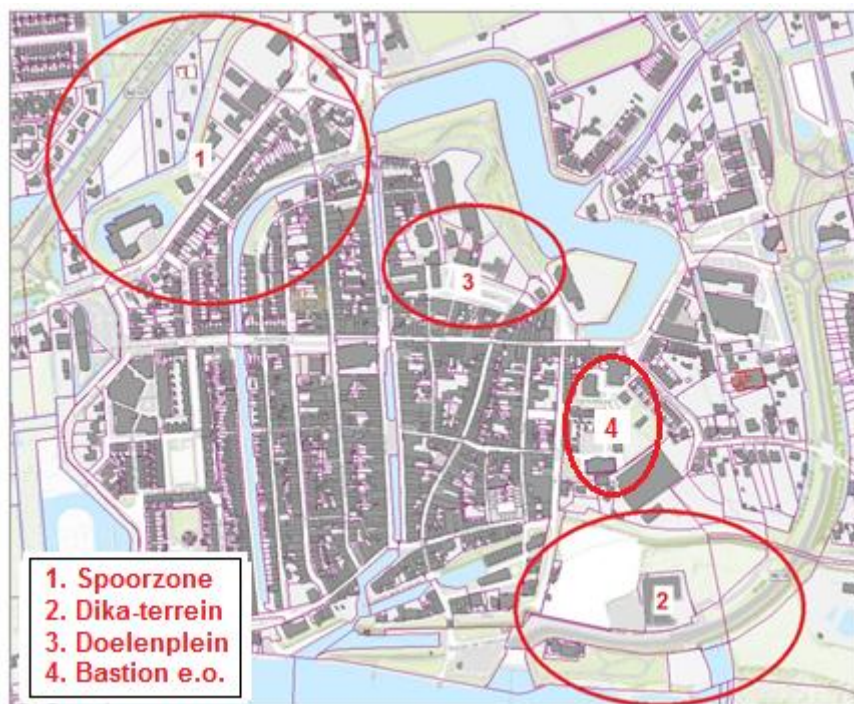
Het oppakken van deze actiepunten (voor zover deze buiten de toeristische zilver -as vallen) wordt binnen de organisatie 'in de lijn' opgepakt door de verschillende vakdisciplines.

4.2. Ontwikkellocaties

In de binnenstad zijn, ten tijden van het opstellen van dit ambitiedocument, de volgende potentiële ontwikkellocaties aanwezig:

1. de Spoorzone;
2. het Dika-terrein en terrein ten zuiden van de N216;
3. het Doelenplein;
4. Bastion e.o.

Voor het opstellen van stedenbouwkundige kaders – en randvoorwaarden voor de ontwikkellocaties wordt aangesloten bij de werkwijze, zoals deze is gehanteerd bij het opstellen van dit ambitiedocument. Het oppakken van de ontwikkellocatie, vallend buiten de toeristische zilver – as, wordt binnen de organisatie 'in de lijn' opgepakt. De herontwikkeling van het Dika-terrein en het Dienstencentrum vormt onderdeel van de toeristische zilver-as.

Overzicht ontwikkellocaties

1. Spoorzone

De Spoorzone ligt in het noordwesten van de binnenstad van Schoonhoven, op een voormalig bastion. In dit gebied is een aantal grotere elementen aanwezig, waaronder het voormalige Connexxion/Arriva-terrein, een voormalige basisschool en het groene kruisgebouw. De komende jaren liggen in dit gebied kansen voor herontwikkeling. Een deel van de kenmerkende elementen, zoals het stationsgebouw, blijft behouden.

Op 17 mei 2018, tijdens de tweede bijeenkomst over Schoonhoven, is in een deelsessie gesproken over de invulling van de Spoorzone. Tijdens deze deelsessie waren ongeveer 35 geïnteresseerden aanwezig. De opbrengsten van deze avond zijn als volgt (in bijlage 1 is het verslag van de bijeenkomst van 17 mei 2018 in z'n geheel opgenomen):

- aanwezigen waren niet negatief over een nieuwe invulling van de spoorzone;
- zoveel mogelijk groen behouden;
- maximale hoogte nieuwbouw Connexxion/ Arriva terrein 3- 4 bouwlagen;
- nieuwbouw in het midden gebied zou 2 tot 3 bouwlagen hoog moeten zijn. De hoogte van de bestaande woningen aan de Spoorstraat is daarbij maatgevend;
- de herontwikkeling van de spoorzone dient de parkeerbehoefte op eigen terrein op te lossen.
- er wordt aandacht gevraagd voor het behoud van het jongerencentrum in de stad en het realiseren van een voorziening voor ouderen (dagbesteding).

Een aantal belangstellende heeft zich aangemeld om deel te nemen aan een projectgroep om na de vaststelling van het ambitiedocument Pilot Schoonhoven, mee te denken over de concrete invulling van de spoorzone.

2. Dika-terrein en terrein ten zuiden van de N216

Uit voorgaande hoofdstukken is te lezen dat het gebied van de Dika-fabriek, de naastgelegen parkeerplaatsen en de gronden ten zuiden van de N216 aangemerkt worden als herontwikkelingslocatie. Dit gebied gaat een belangrijkere functie spelen als entree van de stad, waar bezoekers een eerste kennismaking hebben met de stad. Bezoekers parkeren hier hun auto en kunnen lopend of fietsend kennis maken met de stad en de regio. Het idee is om hier verschillende publiekstrekkende functies te bundelen; functies die elkaar versterken. Over welke functies dit zijn, kan nu nog geen uitsluitsel gegeven worden.

De relatie met de groenstrook en het strand aan de zuidkant van de N216 wordt versterkt. Hierbij kan bv gedacht worden aan een betere oversteekbaarheid van de N216 in de vorm van een plein. Door het verbeteren van de oversteekbaarheid wordt de rijsnelheid ter plaatse omlaag gebracht, waardoor ook het parkeerterrein ten oosten van het Dika-terrein beter bereikbaar wordt. Rijkswaterstaat en de provincie zijn belangrijke partners in het verder vorm geven van deze plannen.

3. Doelenplein

Aan het Doelenplein is een aantal panden en percelen aanwezig, waar in de periode 2018 – 2028 iets mee gaat gebeuren. Het hoofddoel is om het Doelenplein een kwaliteitsimpuls te geven, waarmee de levendigheid van het plein vergroot wordt. De volgende onderwerpen spelen daarbij een rol:

- a) Basisschool Krullebaar en de Koningin Emmaschool: de scholen hebben de komende 10 jaar (2018 – 2028) behoefte aan uitbreiding. Onderzocht gaat worden of de scholen aan het Doelenplein blijven, of dat ze wellicht in de toekomst een locatie in de Spoorzone krijgen. Daarbij is het denkbaar dat de huisvesting van de scholen samen gevoegd wordt, al dan niet in combinatie met de gymzaal en/of de bibliotheek. De plannen zijn nog niet duidelijk.
- b) Dienstencentrum. Het gebouw betreft een gemeentelijk monument en is onderdeel van het beschermd stadsgezicht. Het pand staat al enige tijd leeg. Voor het pand is een stedenbouwkundige studie uitgevoerd en zijn randvoorwaarden opgesteld, waarbij rekening is gehouden met brede gebruiksmogelijkheden. Vanwege het monumentale karakter zijn de verbouwmogelijkheden van het pand beperkt. Toekomstig gebruik loopt hier tegen beperkingen aan.
- c) Het Doelenplein zelf. Het plein heeft veel potentie maar wordt voornamelijk gebruikt als parkeerterrein en één dag in de week voor de markt.

4. Bastion e.o.

Op de locatie 'Bastion e.o.' zijn de volgende functies aanwezig:

- maatschappelijk - cultureel centrum (in het Bastion);
- muziekvereniging (in het Bastion);
- de scouting;
- de brandweerkazerne;
- gymzaal aan de Berengracht.

Het is goed denkbaar dat functies verplaatst gaan worden. De verschillende locaties komen dan beschikbaar voor een andere invulling.

4.3. En hoe verder?

De ontwikkellocaties vormen een onderdeel van dit ambitiedocument. Een concrete invulling van de locaties is ten tijden van het vaststellen van dit ambitiedocument nog niet aanwezig. Voor alle locaties wordt een interactieve werkwijze voorgestaan (zoals beschreven in hoofdstuk 2), waarbij de bevolking, de ondernemers en verschillende belangengroeperingen betrokken worden. Deze partijen wordt gevraagd mee te werken aan de totstandkoming van de plannen: hoe kunnen deze locaties het beste vorm gegeven en uitgevoerd worden?

De locaties liggen binnen de grenzen van het op te stellen bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (omgevingsplan). Uitgangspunt in de Omgevingswet is 'eenvoudig beter'. In het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte worden zoveel mogelijk ontwikkelingen direct of met een besluit van het college mogelijk gemaakt.

De nieuwe wetgeving biedt verschillende handvatten voor het bestemmen van de ontwikkellocaties. Bij de voorbereiding van het op te stellen bestemmingsplan met verbrede reikwijdte wordt per locatie bekeken wat de beste regeling is. In deze fase kan nog geen uitsluitsel gegeven worden over hoe het nieuwe op te stellen bestemmingsplan er exact uit gaat zien.

5. Bijlagen

Bijlage 1: Verslag bijeenkomst 17 mei 2018

Bijlage 2: Acties bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

Bijlage 3: Overige acties